

Beleggingsrekeningen

Een beleggingsrekening is een soort van bankrekening waarmee effecten aangekocht en verkocht kunnen worden. Een dergelijke rekening wordt ook wel effectenrekening genoemd, maar de range van producten die met een beleggingsrekening kunnen worden verhandeld, beperkt zich voornamelijk tot actief beheerde beleggingsfondsen en passief beheerde indextrackers of etf's, beursgenoteerde exchange traded funds. Aanbieders zijn beleggingsondernemingen. Het grote verschil met een 'gewone' bankrekening is dat vanuit een beleggingsrekening geen geld overgemaakt kan worden naar derden, hooguit naar een eigen betaalrekening of een aan de beleggingsrekening gekoppelde tussenrekening, waarop geldt dat niet is belegd tijdelijk wordt geparkeerd.

Beleggingsrekeningen zijn in twee subcategorieën te verdelen: rekeningen waarmee een particuliere belegger geheel zelfstandig handelt zonder advies of tussenkomst van de beleggingsonderneming ('Zelf beleggen') én rekeningen die worden aangeboden door een vermogensbeheerder die adviseert en al of niet door middel van een mandaat het vermogen beheert ('Laten beleggen'). Een beleggingsmandaat is een door beide partijen formeel bekrachtigde richtlijn, waarin een drietal elementaire beleggingsafspraken of -instructies is opgenomen. In deze richtlijn staat het risicoprofiel van de cliënt. Ook wordt de doelstelling van de belegging bepaald. Dit kan variëren van vermogensbehoud tot -groei, maar bijvoorbeeld ook dienen als pensioenaanvulling. Tot slot wordt ook de beleggingshorizon vastgesteld. Deze variabele bepaalt mede de keuze voor de verschillende effecten waarin via een van de veelal vijf fondsprofielen wordt belegd. Iemand die via een beleggingsrekening zelf belegt, zal deze drie pijlpalen zelf moeten slaan. De fondsprofielen staan voor de mate van risicobereidheid die een belegger wenst te lopen. Daartegenover staat dat vermogensbeheer in de regel duurder is dan de belegger die zijn huiswerk zelf doet.

MoneyView ProductRating **Zelf Beleggen**

Voor de ProductRating Prijs zijn in de categorie 'Zelf Beleggen' 29 producten vergeleken. Hierbij zijn 15.000 klantprofielen doorgerekend. Voor zover mogelijk zijn de lopende fondskosten (LKF's) – sinds 1 januari 2023 zijn de transactiekosten verplicht onderdeel van deze lopende kosten – van identieke beleggingsfondsen en etf's in de berekeningen betrokken, dan wel zijn 'defaultfondsen' en etf's gebruikt.

Ten behoeve van de ProductRating Voorwaarden zijn dezelfde producten vergeleken op 30 kenmerken uit de MoneyView ProductManager (MPM) Beleggingsrekeningen - Zelf Beleggen. De kenmerken zijn geclusterd en gewogen. De zwaarstwegende clusters hebben betrekking op het aanbod van fondsen en diversiteit van aanbieders (25%), alsmede de handelsmogelijkheden, zoals aan- en verkopen via internet of app (20%).

★★★★★ PRODUCTRATING PRIJS

- **a.s.r.** a.s.r. Doelgericht beleggen
- **Centraal Beheer** Centraal Beheer Beleggingsrekening

★★★★★ PRODUCTRATING VOORWAARDEN

- **ING** Zelf op de Beurs
- **NNEK** Fondsenplatform
- **Rabobank** Rabo Advies Beleggen

Het MPR-systeem voor de ProductRating 'Voorwaarden' omvat een puntensysteem, waarbij individuele productcriteria een score tussen 1 en 5 punten krijgen toegekend. De score 3 staat hierbij voor marktconform, de scores 4 en 5 voor meer dan marktconform en de scores 1 en 2 voor minder dan marktconform. Op deze 'basisscores' wordt vervolgens een weging toegepast. Bij de vertaling van de MPR-scores naar de MoneyView ProductRating worden de aan elkaar gerelateerde productcriteria bij elkaar gevoegd tot samenhangende clusters. De individuele MPR-scores per cluster worden bij elkaar opgeteld, waarna er per cluster eveneens een weging is toegekend. De aldus ontstane gewogen scores per cluster worden bij elkaar opgeteld waarna er een puntentotaal per product ontstaat. Voor een overzicht van de wegingfactoren zie www.specialitem.nl

Aan Centraal Beheer, dat begin dit jaar de naam 'Fondsbeleggen' inruilde voor de minder onderscheidende aanduiding 'Beleggingsrekening' en a.s.r. zijn dit jaar de 5 sterren toegekend op Prijs voor hun beleggingsrekeningen. Centraal Beheer biedt uitsluitend eigen fondsen (8) aan die zij zelf actief beheert. Centraal Beheer rekent geen service fee of beheerkosten en er worden uitsluitend aankoopkosten in rekening gebracht. a.s.r. Doelgericht beleggen biedt drie (Vooruit) mixfondsen aan. a.s.r. brengt 0,50% aan administratiekosten in rekening en berekent ook in- en uitstapkosten. De lopende fondskosten per fonds van beide winnaars bedragen slechts 0,30%.

In 2023 werden uitsluitend de grootbanken Rabobank en ING geëerd met 5 sterren op Voorwaarden. Dit jaar heeft zich het Fondsenplatform, een product van NNEK (Noordnederlands Effektenkantoor), zich tussen de bancaire grootmachten genesteld. Een beleggingsrekening openen en aanhouden bij Fondsenplatform is uitsluitend mogelijk via een financieel of beleggingsadviseur of via een vermogensbeheerder. De 5 sterren worden vooral toegekend aan aanbieders die een ruime keuze bieden in het aantal fondsen, in het bijzonder indextrackers, van verschillende aanbieders en bijvoorbeeld het gebruik van een app.

MoneyView ProductRating Laten Beleggen

De subcategorie vermogensbeheer kent zoals eerder genoemd twee varianten: de beleggingsrekening zonder en met mandaat. In dit Special Item zijn ten behoeve van de bepaling van de ProductRating Prijs in totaal 19 producten doorgerekend, gebruikmakend van 15.000 klantprofielen op basis van inleg, rendement en fonds- of risicoprofiel (vijf risicoprofielen). Op Voorwaarden zijn de beleggingsrekeningen beoordeeld op 27 kenmerken. De keuzemogelijkheden, inclusief (onderliggende) beleggingen in indextrackers, de minimale inleg om het vermogen te laten beheren en de mogelijkheid om duurzaam te beleggen, hebben een positieve invloed op de rating. De 5-sterrenrating wordt verder beïnvloed door factoren zoals (persoonlijk) advies bij de beleggingskeuze, periodieke rapportages en/of het verstrekken van informatie over de portefeuille, al dan niet via een portaal.

De meeste vermogensbeheerders bieden mandjes aan met een verschillend risicoprofiel van zeer defensief tot en met zeer offensief, de zogenaamde fondsprofielen. Doordat lang niet altijd duidelijk is welke etf's in de mandjes zitten, is een duurzaamheidsclaim moeilijk te bepalen, tenzij de vermogensbeheerder specifiek duurzame portefeuilles aanbiedt. Een belegger moet er dan wel op kunnen vertrouwen dat de portefeuilles ook daadwerkelijk donkergroen zijn, dat wil zeggen een SFDR-classificatie 9 hebben.

★★★★★ PRODUCTRATING PRIJS

- **Brand New Day** BND Beleggingsrekening (Modelbeleggen)
- **BrightPensioen** Bright Beleggingsrekening

Brand New Day (BND) en Bright Pensioen behalen – net als vorig jaar – 5 sterren op Prijs. De servicekosten van Modelbeleggen zijn 0,34% per jaar, exclusief de LKF's van de onderliggende fondsen. Vrij beleggen kost een tiende procent meer. Het beheer van de modelportefeuilles doet Brand New Day zelf. Bright Pensioen heeft de 5 sterren vooral te danken aan de vaste kosten voor het beheer van de rekening: hoe hoger de inleg, des te lager het relatieve kostendeel. Ook nemen de fondskosten al een paar jaar af.

★★★★★ PRODUCTRATING VOORWAARDEN

- **Rabobank** Beheerd Beleggen Basis
- **Semie** Semmie.nl

Op Voorwaarden krijgt 'vaste' 5-sterrenwinnaar Rabobank Beheerd Beleggen Basis gezelschap van Semmie.nl. De plussen worden voornamelijk behaald door bijvoorbeeld het ontbreken van een instapdrempel, advies bij de vaststelling van het risicoprofiel van de cliënt en daarmee de fondsprofielkeuze, de bereikbaarheid om aanpassingen te maken in de portefeuille en het aanbieden van een app.

Generaties XYZ en hun beleggingsgedrag

Een interessante invalshoek is om te bekijken wie de consument is op wie beleggingsondernemingen in de segmenten 'zelf beleggen' en 'laten beleggen' zich zouden willen richten. Voor welke harde en zachte factoren consumenten gevoelig zijn. Als uitgangspunt is genomen het koopgedrag van de meest recente drie generaties, te verdelen in:

1. **Generatie X, geboren tussen 1960 en 1980 (huidige leeftijd 44-64 jaar)**
2. **Generatie Y, geboren tussen 1980 en 1995 (huidige leeftijd 29-44 jaar)**
3. **Generatie Z, geboren tussen 1995 en 2010 (huidige leeftijd 14-29 jaar)**

X Generatie X De 'Vergeten generatie', maar niet voor vermogensbeheerders. Enerzijds heeft deze generatie nog niet afbetaalde hypotheek, kopen of bezitten ze een tweede huis, maken ze uitgebreider gebruik van creditcards en is een pensioengat bij deze generatie een bekend fenomeen. Anderzijds zijn het ook de consumenten die wél hebben gespaard of behoedzaam beleggen en in de aanloop naar hun pensioen bereid zijn om risico's te nemen door te beleggen in aandelen van bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen. Doordat Generatie X zich veel minder bedient van sociale media, moeten financiële instellingen andere, meer traditionele wegen bewandelen om beleggers in deze groep te benaderen. Persoonlijk contact, betrouwbaarheid en (fysieke) bereikbaarheid zijn factoren waaraan deze generatie hecht. Indien beleggingsondernemingen Generatie X met zorg benaderen, staat ook deze groep open voor het gebruik van mobiele apps en andere oplossingen die het beleggen gemakkelijker en transparanter (want producten moeten wel vergeleken kunnen worden!) maken. Eenmaal binnen, zal Generatie X niet snel (meer) switchen naar een andere aanbieder. Het creëren van klantentrouw is dus een belangrijke tool voor financiële instellingen.

Y Generatie Y (de 'millennials') zijn opgegroeid in een digitale wereld, maar zijn vaker dan Generatie Z al geseteld en hechten een grotere waarde aan balans in hun werk-/privéleven. Ze zijn meer op zoek naar beleggingen die passen bij hun waarden, zoals investeringen in duurzame (groene) energie en dito technologieën. Deze generatie kenmerkt zich door het hebben van een langere beleggingshorizon en een lager risicoprofiel dan Generatie Z. Het vraagt van financiële instellingen een aanbod te genereren van kwalitatief hoogwaardige beleggingsproducten die, evenals bij Generatie Z, zij het in mindere mate, digitaal moeten kunnen worden aangekocht. Deze generatie maakt veel meer gebruik van traditionele beleggingsrekeningen, maar dan wel in de categorie 'zelf beleggen', waarbij beleggingsrekeningen met uitgebreide beleggingsmogelijkheden favoriet zijn.

Z Generatie Z is de generatie die is opgegroeid met en beïnvloed door het grote aanbod van technologieën, zoals sociale media en smartphones. In de financiële sector wordt deze groep aangemerkt als de 'digitale generatie' die een geheel eigen benadering vergt in de manier waarop beleggen en investeren gebeurt. Generatie Z is uitermate geïnteresseerd in beleggingen met potentieel hoge rendementen (en risico's) op (tech-)aandelen en cryptovaluta. Daartoe maken zij graag gebruik van mobiele apps en online tools van internetplatforms. Duurzaamheid en transparantie zijn belangrijke waarden voor Generatie Z. Het is een belangrijk signaal voor beleggingsondernemingen ten aanzien van de producten die zij voor deze groep jongeren zouden moeten ontwikkelen, alsook de tools waarmee deze zijn te verkrijgen. Klantentrouw staat niet hoog in het vaandel, dus tools dienen vooral gemakkelijk toegankelijk te zijn. Generatie Z wil vooral zelf beleggen, bijgestaan door veel tools om de beleggingen te monitoren. Internetbrokers voorzien in die behoefte.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) vanuit een ander perspectief

Op 27 november 2019 publiceerde het Europese Parlement en de Europese Raad een verordening met als onderwerp 'Informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector'. Voor de liefhebbers: VERORDENING (EU) 2019/2088. De verordening stelt geharmoniseerde regels vast voor financiële marktdeelnemers en financieel adviseurs over transparantie met betrekking tot de integratie van duurzaamheidsrisico's en het in aanmerking nemen van ongunstige effecten op de duurzaamheid in hun procedures, en de verstrekking van informatie over duurzaamheid met betrekking tot financiële producten. In het kort komt de verordening er op neer dat uiterlijk per 31 december 2022

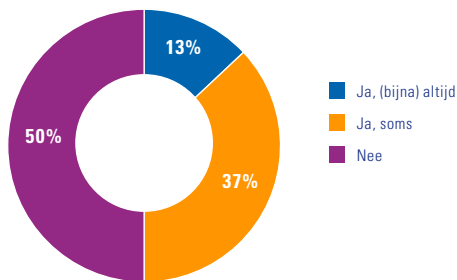
iedere financiële marktdeelnemer, zoals banken, beleggingsondernemingen, pensioenfondsen en vermogensbeheerders, maar ook financieel adviseurs, conform Artikel 4 en 7 transparantie dienen te betrachten met betrekking tot de integratie van duurzaamheidsrisico's en het in aanmerking nemen van ongunstige of negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren, zowel op aanbieder- als op productniveau. Eenzelfde transparantie wordt geëist van financieel adviseurs als het gaat om beleggings- en verzekeringsadvies. De informatieverplichtingen die volgen uit de SFDR zijn van toepassing op al deze marktpartijen, ongeacht of ze duurzame financiële producten aanbieden of niet.

Naleving SFDR bedroevend

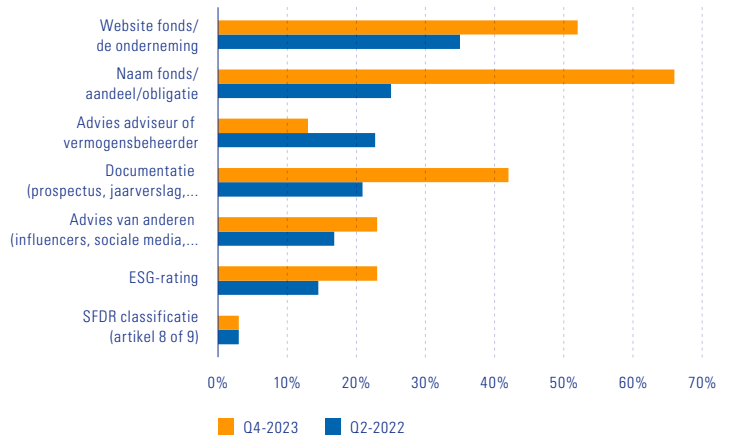
De AFM, maar ook onderzoeksplatforms als Follow the Money en Investico, in samenwerking met andere Europese media, constateren dat het met de naleving van de SFDR-classificaties Artikel 8 en 9 bedroevend is gesteld. Hoewel het nooit de bedoeling is geweest dat de classificatie gebruikt zou worden ten behoeve van duurzame beleggingsbeslissingen, is dit wel gebeurd. Particuliere consumenten hebben blijkbaar een kwantitatieve graadmeter nodig, analoog aan de risicoclassificatie in het Essentiële informatie document (Eid). Overigens, zo blijkt uit de AFM Consumentenmonitor 2023 (Q4 | Beleggers), gebruikt maar 3% van de respondenten de SFDR-classificatie. Uit dezelfde publicatie is te herleiden dat twee derde van de beleggers (66%) zich bij het maken van aan- en verkoopbeslissingen wat betreft de duurzaamheid van beleggingen uitsluitend laat leiden door de naam van het beleggingsfonds. Bij de vorige meting medio 2022 was dit nog 'maar' 25%. Voor aanbieders van duurzame beleggingen is het dus een uitgelezen kans om beleggers willens en wetens een duurzame worst voor te houden. Zie voor een overzicht van de gehanteerde informatie bijgaand overzicht.

Uit de staafdiagram, waarvan de gegevens zijn ontleend aan twee AFM Consumentenmonitoren Beleggers, blijkt dat particuliere beleggers zich veel meer dan anderhalf jaar geleden (66% tegen 25%) slechts laten leiden door de tenaamstelling van het fonds/beleggingsproduct. Het bovenstaande in acht genomen, mag dit een zorgelijke ontwikkeling genoemd worden. Wel baseert meer dan de helft van de respondenten zich op informatie over duurzaamheid op een website, al dan niet van de aanbieder zelf. Dit is echter bepaald geen garantie dat de aanbieder de transparantie betracht die de SFDR voorschrijft. Immers, 'een slager die zijn eigen vlees keurt' en niet wordt gecontroleerd op de juistheid van de verstrekte informatie kan eenvoudig de mate van duurzaamheid wat groener bijkleuren.

Let u bij het maken van aan- en verkoopbeslissingen op de duurzaamheid van beleggingen?

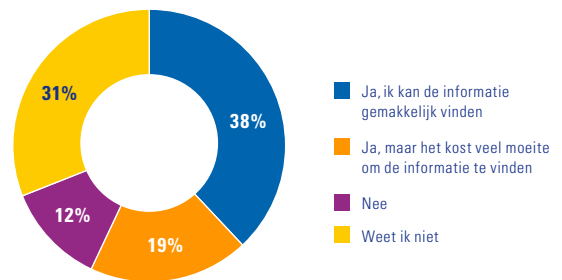
GBRUIK INFO BIJ DUURZAME BELEGGINGSBESLISSINGEN

Bron: AFM Consumentenmonitor 2023 (Q4 | Beleggers)

Uit hetzelfde onderzoek blijkt overigens dat particuliere beleggers sowieso moeite hebben om te achterhalen of een belegging duurzaam is of niet. Een derde van de respondenten (31%) kan met moeite vaststellen welke van de beleggingen duurzaam zijn of kan deze informatie in het geheel niet vinden. Onbekend is of consumenten gedreven worden door gemakzucht of goedgevolg zijn om slechts af te gaan op de naam van het fonds. Een andere, reeds meermalen genoemde reden, is dat financiële marktpartijen onvoldoende transparant zijn met betrekking tot hun duurzaamheidsclaims, juist omdat ze weten dat ze die ambities niet (kunnen) waarmaken.

Kunt u op het beleggingsplatform zien welke beleggingen duurzaam zijn?

Bron: AFM Consumentenmonitor 2023 (Q4 | Beleggers)

Om de tuin geleid

Nieuw onderzoek van Follow the Money en Investico toont aan dat nog steeds de helft van de onderzochte 'duurzame' fondsen in fossiele brandstoffen belegt en dat is in strijd met de regels vervat in de SFDR, die weer deel uitmaakt van het Action Plan for Finance Sustainable Growth van de Europese Commissie. Ook uit een in november 2022 gepubliceerd onderzoek van dezelfde onderzoekers bleek eenzelfde uitkomst. En dit terwijl aanbieders van beleggingsfondsen zelf mogen zelf beslissen in welke SFDR-categorie ze willen vallen, zolang ze maar voldoen aan de rapportagecriteria die voor de gekozen categorie zijn vastgesteld.

Artikel 8- en artikel 9-fondsen zijn verplicht te rapporteren over de aanpassing van hun duurzame beleggingen. Een dergelijke rapportage impliceert dat aanbieders die in fossiele brandstoffen beleggen – van uitsluitend maatschappelijk rendement kan de kachel ten slotte niet branden – zich eigenlijk een SFDR-classificatie '6' zouden moeten toebedelen, maar dit niet doen. Ze laten ook na gemotiveerd melding te doen van de ongunstige of negatieve effecten van hun beleggingen. Duurzaamheidsregels zijn mooi, maar eenvoudig te omzeilen, zo blijkt maar weer eens.

Herziening SFDR

In september 2023 is de Europese Commissie een consultatie gestart – er zijn er inmiddels twee geweest – over een herziening van de SFDR, waarin onder meer is onderzocht of het onderscheid tussen artikel 8 en 9 beleggingsproducten moet worden afgeschaft. De AFM ziet daarvoor in de plaats liever aanduidingen als ‘transitie’, ‘duurzaam’ en ‘duurzaam impact’. Daarnaast wil de Nederlandse toezichthouder minimeisen voor rapportages over duurzaamheid voor alle financiële marktdeelnemers en financieel adviseurs en duurzaamheidslabels met hogere eisen. Zoals in de eerder gememoreerde Verordening van 2019 is opgenomen, dienen partijen en producten zonder duurzaamheidslogo nog steeds verplicht te worden te rapporteren over de negatieve of ongunstige effecten van hun portefeuilles. Marktpartijen die in transitie zijn, zouden een meer prominente rol moeten krijgen in de nieuwe SFDR.

Handhaving

De herziening van de SFDR beoogt dat veel strenger zal moeten worden gehandhaafd op welke classificatie dan ook. Het aanscherpen van de regels biedt financiële marktpartijen nog steeds de gelegenheid om diezelfde regels te overtreden of te ontduiken. Daarom zullen de ESMA en in eigen land de AFM moeten gaan handhaven, met andere woorden publiekelijk boetes moeten uitdelen aan aanbieders die bewust niet transparant zijn over hun duurzaamheidsbeleid. De consument, maar ook professionele beleggers zoals pensioenfondsen, worden onjuist of onvolledig voorgelicht, waarbij misbruik wordt gemaakt van hun soms beperkte materiekennis. Juist in een tijd dat duurzaam beleggen een steeds groter gewicht krijgt bij de keuze voor beleggingsproducten is sjoemelen met duurzaamheidsclaims laakbaar. Het is tijd dat financiële marktpartijen en financieel adviseurs die duurzaamheid prediken hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen en professionele en particuliere beleggers serieus nemen. We leven ten slotte allemaal op datzelfde kleine stukje aarde.

Conclusie

De opmars van duurzame beleggingsfondsen en etf's is niet te stuiten. Duurzame fondsen van bestaande aanbieders (banken, fondshuizen, vermogensbeheerders) vervangen de niet-duurzame varianten. Vermogensbeheerders bieden steeds vaker groene of duurzame fonds(profiel)en aan naast de reguliere modelportefeuilles, zodat er voor elke belegger wat wils is. Onderzoek zal nog moeten uitwijzen in hoeverre de prestaties van duurzame fondsen min of meer gelijke tred houden met de fondsen die er op de markt zijn zonder die claims. Financiële marktdeelnemers en financieel adviseurs balanceren tussen enerzijds de wil om impactfondsen aan te bieden (SFDR-classificatie 9) en anderzijds de wens van hun cliënten om een acceptabel rendement te realiseren op de ingelegde gelden. Zo lang partijen maar transparant zijn over hun al dan niet duurzame beleggingsbeleid, kunnen beleggers een weloverwogen keuze maken. Voor het zo ver is, zullen er nog wel een aantal aanscherpingen – ook na de herziene SFDR - moeten komen. Tot die tijd is er huiswerk aan de winkel voor de belegger die het serieus meent met het milieu en het klimaat.

Pensioenen

Ter afronding volgt hierna nog een bespiegeling van het gebruik van een beleggingsrekening voor het pensioen en de nieuwe Wet toekomst pensioenen (Wtp) die officieel per 1 juli vorig jaar in werking trad. De conclusie is dat lijfrentebeleggers met de Wtp een stuk beter af zijn dan met de ‘oude’ pensioenwet.

Beleggingsrekeningen voor het pensioen

Een belangrijk doel van beleggen is voor velen de opbouw van een oudedagsvoorziening. Dit is in de basis mogelijk met elke beleggingsrekening. Het opgebouwde vermogen valt in Box 3 van de inkomstenbelasting, waarop de vermogensrendementsheffing van toepassing is. Het voordeel van pensioenopbouw in Box 3 is dat het geld gebruikt kan worden voor ieder doel en dat inleggen en opnemen onbeperkt mogelijk is. Opbouw van pensioen kan ook via een lijfrentebeleggingsrekening. Het vermogen valt in dat geval in Box 1 en zijn er bepaalde fiscale voordelen. De inleg is namelijk, binnen de grenzen die de wetgever heeft bepaald, aftrekbaar van het inkomen in Box 1. Er moet wel sprake zijn van een pensioentekort. Dat geldt bijvoorbeeld voor een ZZP'er, maar ook indien de werknemerspensioenregeling niet optimaal is. Het nadeel van pensioenopbouw in Box 1 is dat de rekening geblokkeerd is. Het geld mag uitsluitend worden aangewend voor het pensioen. De producten zijn in veel gevallen gelijk aan de Box 3 beleggingsrekening. Let wel: niet iedere aanbieder van een beleggingsrekening biedt ook een Box 1 variant aan. Beleggen via Box 1 betekent grofweg dat 37% van de inleg door de fiscus wordt betaald. Daar staat tegenover dat na pensionering, wanneer de uitkeringsfase van de lijfrente in principe ingaat, wel belasting moet worden betaald over de uitkeringen. Bij vermogen in Box 3 wordt hooguit vermogensrendementsheffing betaald boven de vrijstellingsgrens van € 57.000. Beleggen in Box 1 geeft niet alleen belastinguitstel, maar ook een lagere belastingdruk, omdat de inkomstenbelasting na de AOW-leeftijd lager is dan daarvoor. Het voordeel geldt tot een inkomen van € 137.800.

Wet toekomst pensioenen (Wtp)

Op 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen (Wtp) in werking getreden. Deze wet gaat hoofdzakelijk over pensioenregelingen voor de werknemer, maar ook de aftrekbaarheid van lijfrentes (derde pijler) wordt door deze wet geraakt. De belangrijkste wijziging is de vergroting van de jaarruimte. De maximale lijfrenteaf trek bedroeg tot de introductie van de Wtp 13,3% van de premiegrondslag en stijgt door de nieuwe wet naar 30%, wat gelijk is aan de maximumpremie (exclusief eventuele compensatie) die geldt voor het werknemerspensioen. De maximale jaarruimte stijgt hierdoor van € 15.317 tot € 34.550. Door deze verruiming in de derde pijler krijgt een zelfstandig ondernemer, zijnde een DGA of werknemer zonder pensioenregeling, dezelfde fiscale ruimte om een pensioen op te bouwen als een werknemer in de tweede pijler. Ook de inhaal- of reserveringsruimte wordt vergroot. Het aantal jaren dat ingehaald mag worden, stijgt van 7 naar 10. Het maximumbedrag stijgt binnen de Wtp van € 8.065 tot € 38.000. Conform de oude wetgeving mag een lijfrente-uitkering uiterlijk vijf jaar na de AOW-leeftijd ingaan, maar de aftrek gold tot AOW-leeftijd. Met de nieuwe regelgeving mag tot vijf jaar na de AOW-leeftijd nog inleg worden betaald en afgetrokken.

Special Item **Agenda**

JUNI: **WOONVERZEKERINGEN**

>> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Woonverzekeringen 2024

JULI: **BETALINGSVERKEER**

>> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Betalingsverkeer 2024